

Adelin
PETRIȘOR
Țara cu un
singur gras

Prefață de Emil Hurezeanu
Cu 16 fotografii din Coreea de Nord

POLIROM
2020

Cuprins

<i>Un cavaler la masa prințului Război</i> (Emil Hurezeanu)	5
<i>Mulțumiri</i>	13
Pregătiri	15
Drumul	37
Phenian	65
Prima întâlnire cu micul „Mare lider”	93
Pregătirile pentru „Marea sărbătoare”	115
Paște la Phenian	131
Pe stadion	145
La operă	161
Marea paradă	177
Epilog	191

— Ar zice că-i nasol. Mai bine stăm la hotel și bem cafea proastă, s-a băgat și Grasu' în discuție.

Ne-am urcat într-un microbuz și am plecat în oraș. Cu traficul anemic mă obișnuisem deja. Acum noutatea care sărea în ochi era aceea că mii de oameni mișunau pe trotuare, lucrau la spații verzi, curățau, aranjau. Pregătirile pentru Marea Paradă ajunseseră pe ultima sută de metri. Militari îmbrăcați în uniforme lor verzi schimbau becuri, aranjau bannere, montau portretele liderilor. Mașina noastră a oprit chiar în centrul orașului, lângă blocurile noi, de peste 40 de etaje, cele pe care, nu demult, le văzuserăm iluminate ca în Las Vegas. Am sărit din mașină. Grasu' și-a montat trepiedul și s-a pus pe treabă. M-am uitat cu atenție la zgârie-norii cu apartamente și am observat că, de fapt, toate acele clădiri uriașe erau nelocuite. Auzisem că multe blocuri din centru erau goale, însă erau iluminate doar pentru a da bine.

— Ri, când au fost terminate aceste blocuri?

— În această primăvară. Nu-i așa că sunt foarte frumoase? m-a întrebat, plin de sine, ghidul.

— Da, sunt, dar nu-s locuite. De ce?

— Păi, nu cred că au avut timp să le dea oamenilor, dar sigur se va întâmpla curând acest lucru, m-a încredințat Ri.

— Măi, Ri, cât de coios trebuie să fii ca să primești casă aici, în zona zero? a zis Grasu', neluându-și ochii din vizorul camerei.

— Cotolin, nu înțeleg... a tras de timp ghidul.

— Tre' să fii cel puțin general ca să-ți dea Partidul casă aici, asta ziceam.

— Cotolin, nu. În Coreea de Nord oamenii sunt egali, să știi!

— Da, Ri! De aia unii merg cu Mercedesul S600 și alții își fac piciorul frumos, i-a tăiat-o colegul meu.

Discuțiile dintre Ri și Grasu' erau întotdeauna aproape... contondente. Am încercat de multe ori, fără prea mare succes, să-l liniștesc pe colegul meu, să-l determin să fie mai diplomat.

— Și ce pot să-mi facă dacă le spun că sistemul lor mi se pare de căcat? îmi zicea Grasu' de fiecare dată când încercam să-l determin să o lase mai moale.

— Teoretic, nimic! Practic, ce-ai zice de un kilogram de heroină, în bagaj, la plecare?

— Crezi că mi-ar face asta? a tresărit operatorul meu.

— Nu știu, dar ar putea.

Lângă mine și Ri, la doar câțiva metri, patru-cinci soldați stăteau aplecați și trebăluiau ceva. Mi-a sărit în ochi un lighean roșu. Militarii adunau apa de pe șosea cu niște cârpe pe care le storceau în respectivul lighean. M-am frecat la ochi. Nu-mi venea să cred că în secolul XXI niște oameni adunau apa de pe asfalt cu cârpe, doar pentru că pe acolo urma să treacă liderul. Discret, i-am făcut semn Grasului să filmeze, în timp ce eu l-am ținut de vorbă pe Ri, ca nu cumva să ne spună că, de fapt, nu aveam voie să înregistrăm. Ulterior, la hotel, când povesteam cu colegul meu despre momentul cu ștersul asfaltului, acesta a izbucnit:

— Petre, știi că am văzut asta și la noi, în democrația curului? Era Adrian Năstase premier și venea la inaugurarea unui pod. Am filmat cum un inginer îl pune pe un muncitor să adune cu mâna chiștoacele de la rigolă... Chiar nu e de râs, e de plâns! a conchis Grasu' pe un ton extrem de serios, ceva cu totul neobișnuit pentru el.

Am reușit să fotografiez soldații care curățau bulevardul cu cârpele. Mă înfior și acum când văd acele imagini.

Ri ne-a dus mai departe prin Phenianul care „se îmbrăca în haine de sărbătoare”, cum spunea el. Peste tot vedeai grupuri de soldați înarmați cu lopeți, cazmale și mături. Pe un pod, am trecut pe lângă o astfel de coloană. Soldații mergeau cadentat și cântau cântece patriotice.

Aveam senzația că m-am întors în timp și re trăiesc perioada copilăriei. Participasem la diverse manifestații comuniste, cu flori și cântece pentru Nicolae și Elena Ceaușescu. Mi-aduc aminte că o colegă de la gimnaziu a fost aleasă să-i dea flori „tovarășei”. A fost controlată

medical și ținută în carantină în ziua întâlnirii academicianului cu „recunoaștere mondială”. De fapt, Ceaușescu importase din Coreea de Nord manifestările megalomane. Prin '70, fusese în vizită la tovarășul Kim Ir Sen și îi plăcuse cum fusese primit. Zeci de mii de oameni l-au întâmpinat cu ovații nesfârșite pe drumul de la aeroport până în centrul Phenianului. Aveau inclusiv pancarte în limba română.

Ambasadorul Isidor Urian, cel care a tradus pentru Nicolae Ceaușescu la întâlnirile cu Kim Ir Sen, spune că tovarășa a fost foarte impresionată și l-a tot bătut la cap pe dictator să adopte modelul. Și așa au ajuns ai noștri să organizeze pe stadioane acele spectacole pe cât de monumentale, pe atât de gretoase, în care oamenii scriau cu ajutorul unor cartoane pe care erau nevoiți să le poarte „mesaje mobilizatoare” și desenau cu trupurile lor portretele celor doi dictatori.

Ri ne-a dus în piața Kim Ir Sen, unde mii de dansatori se antrenau pentru un spectacol uriaș ce avea să se desfășoare

seara, după „Marea paradă”. Imaginați-vă o piață cam cât cea din fața Parlamentului, plină ochi cu tineri. Nu se auzea nicio muzică. Într-o liniște cum numai în Coreea de Nord poți întâlni, unii exersau pașii de dans, în timp ce alții stăteau pe margine și practic dormeau în șezut. Fețele multora erau aproape descompuse de oboseală. Citișem că, pentru astfel de spectacole, dansatorii se antrenează multe săptămâni la rând. M-am dus pe margine și am început să-i fotografiez pe cei care furau câte-un pui de somn.

— Adelin, nu e frumos! m-a admonestat ghidul.

— Ce-i rău în a face fotografii, Ri?

— Fă și tu cu cei care dansează!

— Dar de ce e așa de rău să dormi? Apropo, de câtă vreme se antrenează aici? l-am întrebat pe ghid, încercând să-i abat atenția de la fotografiile mele.

— Cred că de două-trei zile, mi-a spus Ri, dar se vedea pe fața lui că nici el nu crede ce zice.

— Hai, măi, Ri... două-trei zile? Păi, uită-te la ăștia! Sunt crăcănați de somn.

eseuri & confesiuni

POLIROM

„Adelin Petrișor încearcă să schimbe registrul și să transforme documentarul filmat în carte scrisă. Veți constata singuri dacă a reușit. Oricum, notez cu plăcere că teleagitația lui contagioasă intră într-un foarte nimerit contrapunct cu statica sumbră a celui mai interzis stat al planetei. Coreea de Nord este un fel de distopie înfometată a absurdului ideologic cu bombă nucleară, așa cum, odinioară, un fost președinte francez numea Uniunea Sovietică o Voltă Superioară cu armă atomică. Cine ajunge azi în Coreea de Nord? Câteva zeci de ziariști aleși pe sprânceană. Adelin Petrișor, după cum povestește, s-a ales aproape singur. El surprinde inefabilul morbid al acestui topos carceral cu umor, bunăvoință și reflex critic. Trăsături indispensabile exploratorului de profesie fără polițe de asigurare pentru întâlnirea cu monștrii nonsacri.”

Emil Hurezeanu

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-8212-6

9 789734 682126

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală

Foto copertă: © Adelin Petrișor, *Kim Jong Un salutând mulțimea adunată la parada militară* (fotografie câștigătoare a categoriei „Editorial Non-Pro”, International Photography Awards, 2012)